

162: İkindinin ve Yatsının Farzından Önce Sünnet Namazı Varmıdır?

Tarık Ebu Abdullah

8 Ağu, 2017

<https://ilimvecihat.com>

SORU

Selamun aleykum hocam, Öncelikle sorularıma cevap vererek beni aydınlattığınız için Allah sizden razı olsun. Hocam ben yatsı namazının ilk 4 rekat sünnetini kılıyordum fakat bunun bid'at olduğunu öğrendim. İkinci namazının da Peygamber'in bazen kılıp bazen de terk ettiğini öğrendim. Şimdi ne yapmam gerek henüz net bir bilgim yok, nasıl kılmam gerekiyor?

CEVAP

Ve aleykumusselam ve rahmetullahi ve beraketuh. Hamd Allah'a mahsustur.

Öncelikle değerli bacım İmam el-Buhari ve İmam Muslim (*rahimehumallah*)'ın kendi senetleriyle Abdullah bin Muğaffel (*radiyallahu anhu*)'dan tahrîç ettikleri hadiste Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve alihi ve sellem*) her ezan ve ikamet arasında dileyen için nafîle namaz kılmamanın meşru olduğunu beyan buyurmuştur:

قَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ بَيْنَ كُلِّ أَذَانَيْنِ صَلَاةٌ بَيْنَ كُلِّ أَذَانَيْنِ صَلَاةٌ ، ثُمَّ قَالَ فِي الثَّلَاثَةِ : لِمَنْ شَاءَ

“Her iki ezan arasında namaz vardır. Her iki ezan arasında namaz vardır. Sonra üçüncüsünde “İsteyen için” demiştir.”

Her iki ezan arasından kast edilen ezan ile ikamet arasındadır. Dolayısıyla vakit girdikten sonra her vaktin farz namazının evvelinde iki veya (iki+iki) dört rekât veya daha fazla mutlak nafîle namaz kılmak caizdir.

Lakin özellikle ikinci namazından evvel râtib sünnet namazı var mıdır hususunda ulema arasında ihtilaf vardır.

Bir kısım âlimler ikindiden evvel bir sünnet namazının varlığını gösteren rivayetleri delil göstererek ikindinin farzından evvel dört rekât sünnet namazı olduğunu savunurlar.

Bir kısım âlimler de bu rivayetleri zayıf görerek ve Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve alihi ve sellem*)'in ikindiden evvel bir sünnet namazına devam etmediğinden ve sahabeden de bu rivayet edilmediğinden dolayı ikindinin farz namazının evvelinde sünnet namazı olmadığını savunurlar. Ancak yukarıda zikri geçen ibni Muğaffel hadisine binaen dileyen için mutlak nafîle namazın meşru olduğunu söylerler.

Mevzuda varit olan hadislerin sıhhati tartışılmış olması sebebiyle tercihe

gitmek zor olsa da ikindinin evvelinde dört rekâtlık sünnet namazının varlığı doğruya daha yakındır. Bu asrımızın büyüklerinden olan Allame Süleyman bin Nâsir el-Ulvan'ın (*Rabbim onun esaretini çözsün*) ve Allame Abdullah es-Sad'ın (*Rabbim onu korusun*) da tercihleridir.

İkindiden önce dört rekât sünnet namazını konu eden hadisler çoktur lakin ekseri zayıftır. Ancak ibni Ömer ve Ali (*radiyallahu anhuma*)'dan gelen iki rivayet delil olmaya elverişlidir ve amel etmeye yeterlidir.

İmam Ebu Davud, İmam Ahmed, İmam et-Tirmizi ve İmam ibni Huzeyme (*rahimehumullah*)'ın tahriç ettikleri hadiste ibni Ömer (*radiyallahu anhuma*) şöyle diyor:

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ رَحِمَ اللَّهُ أَمْرًا صَلَّى قَبْلَ الْعَصْرِ أَرْبَعًا

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) şöyle buyurdu: **“İkindinin (farzından) evvel dört (rekât namaz) kılana Allah rahmet eder (etsin).”**

İmam İbni Huzeyme ve İmam ibni Hibban (*rahimehumallah*) bu hadis için sahihtir demişlerdir. Ve İmam et-Tirmizi (*rahimehullah*) “hadis hasen gariptir” demiştir.

Lakin büyük imamlarımızdan Ebu Zura ve ibni Mehdi (*rahimehumallah*) gibileri hadisin râvilerinden olan Muhammed bin Muslim bin Mihran'ın dedesi yoluyla ibni Ömer (*radiyallahu anhu*)'dan rivayetlerini münker görmüşlerdir. Bunun için İmam ibni Teymiyye (*rahimehullah*) ve başkaları bu hadisi kabul etmemişlerdir.

Lakin İmam en-Nesei, İmam Ahmed, İmam et-Tirmizi ve İmam ibni Huzeyme (*rahimehumullah*)'ın Ali (*radiyallahu anhu*)'dan tahriç ettikleri hadis sabittir. Ali (*radiyallahu anhu*) şöyle demiştir:

كَانَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يُصَلِّي قَبْلَ الْعَصْرِ أَرْبَعَ رَكَعَاتٍ يَفْصِلُ بَيْنَهُنَّ
بِالتَّسْلِيمِ عَلَى الْمَلَائِكَةِ الْمُقَرَّبِينَ وَمَنْ تَبِعَهُمْ مِنَ الْمُسْلِمِينَ وَالْمُؤْمِنِينَ

“Nebi (*sallallahu aleyhi ve sellem*) ikindinin (farzından) önce dört rekât namaz kılardı. Bu dört rekâtın arasını bir selamla ayırırdı ve o selamda “Allah’a yakın meleklerle ve onlara uyan Müslümanlara ve müminlere selam olsun” derdi.”

İmam et-Tirmizi (*rahimehullah*) bu hadisi verdikten sonra “Ali’nin hadisi

hasendir” demiştir. Ve muasırlardan Şeyh es-Sad ve Şeyh el-Ulvan hadisi delil olarak kabul etmişlerdir. Şeyh el-Ulvan şöyle der: “Bu hadisin senedi iyidir ve ikinci vakti girdikten sonra (farzdan önce) dört rekât namazın müstehab olduğunu sağlar.”

Binaen aleyh ikindinin farzından önce iki rekâtta bir selam vererek toplam dört rekât namaz kılmak sünnettir. Ama Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve alihi ve sellem*)’in devamlı kıldığı bir sünnet değildir. Allah-u Alem.

Yatsının farzından önce dört rekât sünnete gelince yukarıda geçtiği gibi her ezan ve ikamet arasında isteyen için mutlak nafil namaz vardır. Bu manada yatsıdan evvel de iki veya ikişer rekât olarak dört veya fazla nafil namaz kılmakta bir beis yoktur. Lakin râtib sünnet namazı olarak yatsının farzından evvel bir sünnet namazı yoktur.

Velhasıl, değerli bacım ikindi ve yatsı namazından evvel nafil olarak kolayınıza geldiği kadar ikişer rekât olarak namaz kılabilirsiniz. Ama “yatsının ilk sünneti” olarak tabir edilen yatsının farzından evvel dört rekât namaz sünnette yoktur. Lakin ikindinin farzından evvel ikişer rekât kılmak suretinde dört rekât sünnet namazı kılabilirsiniz. Allah-u Alem.